

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. — Z Budy. — *Zagraniczne:* Meksyk. — Hiszpania: Rękota krystynistów pod Luceną. — Anglija: Odpowiedź Królowej na adres parów. — Zakaz sprzedawania opium w Chinach. — Z Indyj - Wschodnich. — Francyja: Wyrok sądu parów w sprawie powstańców majowych. — Szwajcaryja. — Prussy. — Kraków: Plan budowania teatru. — Rossyja: — Serbija: Śmierć księcia Milana Obrenowicza. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Londyn.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

JCH. Apost. Mość najwyższym listem gabinetowym z dnia 6. lipca b. r. raczył kanonikowi w dyjecezyi St. Pölten, Franciszkowi Eyerl de Eyersberg, rozpoczynającemu rok sześćdziesiąty swego kanonikatu, którego posadę z wszelką godnością zajmował, w dowód najlaskawszego uznania jego zasług, nadać bez opłaty tax krzyż kawalerski cos. austriackiego orderu Leopolda.

JCH. Apost. Mość raczył przez Jana Nepom. Passy, księgarza w St. Pölten, pysznie wydane dzieło Tomasza a Kempisa: *«O naśladowaniu Chrystusa»* najlaskawiej przyjąć, i przesłać temuż w skutek zadowolenia swego, złoty medal z swym wizerunkiem na przedzie, a na odwrotnej stronie z wyszczególnieniem imienia: *Joanni Nep. Passy* i podpisem: *«De arte merito.»*

Ciąg dalszy odmian zaszczytów w c. k. wojsku: majorami zostali kapitanowie: Józef Tomaselli, z pułku piechoty barona Paumgarten n. 21, w pułku piech. Richtera n. 14; Gustaw Jabłoński, z korpusu pionierów, w korpusie; i Józef Bullatovich, z pułku piech. Arcyksięcia Leopolda n. 53, został majorem placu w Petrowaradynie.

Karol baron Strachwitz, pułkownik w pułk. chevaux-légerów Cesarza n. 1, przełożony dworu JCH. Arcyksięcia Karola Ferdynanda, uwolnionym został na własną prośbę z tej posady i przydzielonym do pułku chevaux-légerów Księcia Hohenzollern n. 2; Edward hrabia Węgierski, pułkownik z pułku piech. barona Paumgarten n. 21, został przełożony na tego dworu. — Leopold Rousseau d'Happancourt, drugi pułkownik z pułku piech. barona Paum-

garten n. 21, został komendantem tego pułku. — Józef hrabia Harbuval et Chamaré, major z pułku huzarów Króla Sardyńskiego n. 5, został szambelanem służbowym przy JCH. Arcyksięciu Ferdynandzie, drugim synu JCH. Arcyksięcia Franciszka, Księcia Modeny. — Franciszek Röhlein, major z pułku piech. barona Paumgarten n. 21, został komendantem opróżnionego batalijonu grenadyjerów Borosini. — Karol baron Ehrnstei de Erdmannsdorff, podpułkownik, komendant miasta Graczu, i Rajetan Soldati, komendant domu inwalidów w Padwie, otrzymali charakter pułkownika.

(Dokończenie nastąpi.)

— Z Budy dnia 9. lipca. —

Od d. 6go b. m. przebywa tutaj, jako pielgrzym, derwisz turecki z Arabii, imieniem Szach Achmed Effendy, dla odprawiania modłów na grobie zmarłego tu przed 200 laty, nie daleko łaźni cesarskiej pochowanego tureckiego świętego, Rutil Baby. Za dni kilka odjedzie z powrotem do Arabii.

(Adler.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Meksyk.

Z Tampico dochodzą wiadomości przez Nowy-Orlean do dnia 1go czerwca. Jenerał Arista, w 600 piechoty, przybył dnia 27. maja przed rogatki Tampico, opanował twierdzę i zabrał federalistom mały statek wojenny. Oczekuje on nadejścia dział ciężkiego wagiomiaru z Veracruz dla uderzenia na samo miasto Tampico.

Hiszpanija.

Allgemeine Zeitung donosi z Madrytu pod dniem 3. lipca: »Wojsko armii centralnej znowu klęskę poniosło. Jenerał Aznar, którego niezdatność już dawno jest udowodniona, wyruszył

dnia 23. z. m. w 5 batalijonów i 500 koni z Villafames-ku Castellon de la Plana, z kąd dnia 25. do Alcory się udał. Posunawszy się dalej ku Lucenie, spotkał trzy batalijony karlistowskie i wyparował je z ich stanowisk, ale sam poniósł niemałą stratę. Posłał 140 rannych, a między tymi 14 oficerów, do Castellonu, i zostawiwszy trzy batalijony i jazdę w Alcorze, udał się ze sztabem i dwoma pozostałemi batalijonami ku Lucenie. Tymczasem Cabrera w cztery batalijony pospieszył swoim w pomoc, a gdy wojsko Królowej dnia 26. z. m. wyruszyło z Alcory, celem połączenia się z drugim oddziałem w Lucenie, uderzył na nie Cabrera z przemożną siłą i zadawszy im znaczną klęskę ścigał je aż do bram Castellonu. Jenerał Aznar zamknął się tymczasem w Lucenie, gdzie trudną rozprawę mieć będzie. Brygadyjer Amor idzie mu w pomoc z Walencji.*

Wielka Brytania i Irlandyja.

Donoszą z Londynu pod dniem 11. lipca, że Królowa na adres parów, dotyczących się pieniędzy zezwolonych na wychowanie ludu, przyrzeciem ciż wliczbie do sta dochodzącej o pół do 2gięć stawili się w pałacu Buckinghamskim, następującą odmowną datą odpowiedź: »Umiem dostatecznie oceniać WPanów gorliwość o dobro religii i troskliwość Ich o kościół panujący. — »Zawsze jestem skłoną do przyjmowania rady i pomocy izby lordów i do słuchania jej przedstawień z tą uwagą, na jaką jej znaczenie tak bardzo zasługuje. Lecz w równym czasie nie mogę zamieścić mego ubolewania, że WPanowie uważaliście za rzecz potrzebną, z powodu tego podobny krok uczynić. Powinniście być przekonani, że ja w uczuciu przynależącej Mi powinności, a mianowicie powinności wspierania panującego kościoła, używać będę ciągle naradanej mnie przez konstytucyję władzy, do wypełniania tych świętych obowiązków. W zupełnem o tych obowiązkach przekonaniu uznałam za rzecz pożyteczną postanowić wydział mój tajnej rady, mającej mieć nadzór na rozdziale pieniędzy, zezwolonych przez izbę gmin na wychowanie ludu. Z czynności wydziału tego co roku parlamentowi sprawozdanie przedłożonem będzie, tak iż izba lordów będzie mogła swój wyrok o tém wydać; i mam ufność, że przekonanie nastąpi, iż pieniądze poddane pod moje rozrządzenie, ściśle użytemi zostały na te cele, na które je zezwolono, z winnem uszanowaniem dla praw sumienia i z wierną troskliwością o bezpieczeństwo kościoła.«

Do odpowiedzi danych przez lorda Palmerstona na posiedzeniu izby niższej dnia 9. lipca, a do-

tyczących się spraw zagranicznych*), dodać jeszcze należy, że poseł angielski w Meksyku, który w pośredniczeniu co do nieporozumień między Meksykiem a Francją tak był szczęśliwym, otrzymał polecenie zatrudnienia się podobnem pojednaniem między Meksykiem a Texas. — Gdy następnie lord John Russel zaprojektował przyjęcie odmian poczynionych przez izbę wyższą w bilu o Jamajce, co bez wszelkich dalszych rozpraw nastąpiło, o poprawkach w bilu tym uczynionych wyraził się w następujący sposób: »Główną odmianą, jakiej bil doznał, jest opuszczenie pierwszjej klauzuli, której tutaj bynajmniej nie rozbićrauo. Zmiana ta odbiera bilowi znaczną część jego mocy i pożytku. Wszelako uważam to za rzecz lepszą, że przyjęto chociaż tak odmieniony bil, nadający gubernatorowi nową władzę, niżli gdyby mu żadnego bilu nie posłano. Drugą odmianą jest postanowienie, że po zgromadzeniu się izby ustawodawczej w Jamajce dwa miesiące upłynąć mają, zanim gubernator do odnowienia zgłosi ustawy umocowanym będzie.«

Podług ostatnich doniesień handlowych z Kalkuty, w skutek zakazu przedawania opium w Chinach, obawiano się tamże pieniężnego przesilenia. Przełożeni tamiecznego kraju w obce angielskiej faktoryi w Kantonie, kazali udusić jednego krajowca, który tym handlem się zajmował, a któryto postępek wielkie sprawił wrażenie. Nie przypuszczono żadnego okrętu, na który padło podejrzenie, że opium przemyca. Podobnież dwóm zamożnym angielskim domom handlowym: Dent i spółce, tudzież Jardine i spółce nakazano, aby kraj opuściły; sądzą jednak, iż ten, już od lat kilku ponawiany rozkaz, i tą razą do skutku przywiedzionym nie będzie. Rząd wschodnio-indyjski, który dotychczas posiadał monopolijum prowadzenia handlu tym artykułem, przez ten wypadek zostaje w wielkim kłopotcie. Cena za skrzynię opium wartości tysiąca rupiów, w czasie ostatniej sprzedaży na 250 do 300 rupiów spadła, a jeżeli rząd chiński przy rozporządzeniu swoim trwać nie przestanie, spodziewać się można, iż do stu rupiów niższona będzie. Strata, jaką rząd indyjski przez zmianę w handlu na tym artykule poniesie, nie mnieję niż dwa milijony funtów szterlingów wynosi.

Dziennik *Courier* udziela wiadomości z Bombay pod dniem 21. maja, które p. Waghorn nadał, ale te same tylko handlowe zawierają doniesienia. Wiadomości z Chin dochodzą do dnia 15. marca, w którymto czasie komisarz rządu chińskiego z Pekinu do Kantonu przybył, dla wykonania wyroku przeciw sprzedającym opium;

*) Obacz numer przeszły „Gazety“ naszej.

to było skutkiem tego, że *opium* sprzedawać zaprzestano. List z Bombay z dnia 20. maja donosi, że Rundszyt Syngb bardzo na zdrowiu zapada, a niezareczone wieści już nawet śmierć jego rozgłaszają. Pomyślniej opiewają wiadomości z Birmy, gdzie nowego rezydenta, następcę pułkownika Benson, dobrze przyjęto. Nieporozumienie rezydenta angielskiego w Abuszyr z gubernatorem tamtejszym będzie zapewne załatwione.

O sprawach Indyj - Wschodnich i Afghaniستانu zawiera *Allgemeine Zeitung* następujący list Londyńskiego korespondenta swego z d. 6go lipca: »Ostatnia poczta z Indyj - Wschodnich dochodzi do d. 21go maja i przynosi nie mało ważnego, na co zwracano by więcej uwagi, gdyby wszelka baczność, jaką teraz sprawom zagranicznym poświęcają, nie była skierowaną wyłącznie prawie na wypadki w Syrii i Konstantynopolu. Nowa wyprawa Szacha ku Heratowi, o której teraz zaledwo już wątpić można; położenie porucznika Pottingera w tém mieście; pochód wojska angielskiego ku Kandaharowi, w pobliżu którego potyczka zaszła; i w najwyższym stopniu podobna do prawdy śmierć Rundszyt Syngb: wszystko to są wypadki wielkiej wagi dla stanowiska Anglików w Indyjach. Nie podpada więcć żadnej wątpliwości, że Persyja, Bulhara i Dost Mohammed Kabulu według jednego planu działają, przezco stan Heratu staje się nader przykrym, gdyż władcy jego, ze wszech stron opasanemu, inna nadzieja ratunku nie pozostaje, jak tylko w przyszłości Anglików na pomoc; jakoż oddał on się zupełnie w ręce Pottingera, który nieograniczenie prawie w tém mieście włada. Pottinger bowiem jest od kompanii wschodnio-indyjskiej dostatecznie pieniędźmi zaopatrzony, dla opędzania potrzeb stojącego w mieście wojska i ułatwienia powtórnej obrony. Minister księcia czyli Szacha Heratu, jak ten dosyć dumnie w nowszych czasach się mianuje, mniemał że nad młodym Pottingerem, który w charakterze handlarza kołmi w mieście wystąpił, będzie mógł władzę wywierać i zażądał od niego pieniędzy na zapłacenie wojska; lecz Pottinger nie chciał tego uczynić, skoro nie zaprzestana dalszego tak haniebnego uciskania ludu, jak dotąd czynią. Natożołnierze otoczyli dom Pottingera, a jednemu z ludzi jego, którego schwytano, rękę ucięto. Przeciwnie lud i Sejedowie (potomkowie proroka) oświadczyli się za Pottingerem i tak minister jakoteż sam Szach Khamran nlecz musieli. Ostatni przyrzekł nawet, że na publicznem zgromadzeniu u dworu, usprawiedliwi się przed porucznikiem Pottinger, który sam miał

się tam z orszakiem swoim stawieć. Tak brzmiały wiadomości do środka lutego. Władza Khamrana na cień zesła, a Pottinger rzeczywiście rozkazywał. Ażali trudne położenie to nadal utrzymać potrafi, przyszłość dopiero okaże. Należy mu więcć bać się intryg swych wewnętrznych i zewnętrznych nieprzyjaciół, niżli oręza Szacha Persyi, a jeżeli wkrótce wojsko angielskie na pomoc mu nie przybędzie, może być w wielkiem niebezpieczeństwie. Dost Mohammed i ci, którzy nim kierują, chcą, jak się zdaje, zapobiedz temu, ponieważ tłum Afghanów przekroczył wąwozy do Kandaharu prowadzące i wyruszył naprzeciw Anglikom, niepokojonym nieustannie przez rozbójniczych Beludszów; straż przednią Anglików pobito i odparto na oddział następny, który odwagą swoją nawzajem Afghanów odparł. Ten sam przez się nieznaczny wypadek o tyle jest ważnym, o ile sprzeciwia się postępkowi Dost Mohammeda r. 1834, gdy Szach Szudza wyprawę swoją bez wsparcia Anglików przedsiębrał. Wtedy Szach Szudza nie doznał aż do Kandaharu żadnego oporu i dopiero gdy ze szczupłym oddziałem wojska swojego ku górom i Kabulowi postępował, napadł na niego Dost Mohammed i pobit go. Tą razą ośmielił się dalej posunąć, zapewne nie bez zamiaru. Dost Mohammed ma dwa punkty do uderzenia: z południa ku Kandaharowi, a ze wschodu ku Peszawerowi. Może wkrótce z tego ostatniego miejsca o ważnych usłyszemy wypadkach. Przygotowania, jakie Anglicy w obozie swoim pod Firozpur czynią, są oznaką, że śmierci Rundszyt Syngb wkrótce się spodziewają, jeżeli takowa jeszcze nie nastąpiła. Wtedy Anglicy przekroczą zapewne Sudlec i wejdą w kraj Lahory, podczas gdy Afghanowie w równym czasie może od zachodu do Peszaweru wtargną i kraj aż po Indus od Syków oczyszczą, co jeżeli Rundszyt Syngb umarł, z niewielką przyjdzie im trudnością. Natenczas dopiero będzie można powiedzieć, jak stoja rzeczy w Indyjach. Co się tycze wiadomości zawartej w niektórych gazetach, o odkrytym spisku pomiędzy krajowymi książętami, rzecz ta żadnej wątpliwości nie podpada. Ze spisek istnieje; że napaleczy i perscy emisaryjusze w całych Indyjach są czynni; o tém już dawno wiadano i przejęto ściągające się do tego papiery; atoli przy wszystkich przekonywających dowodach, jakie kompanija wschodnio-indyjska ma w rękach, o nienawiści i złej chęci a może i o innych planach krajowych książąt, zawsze jeszcze pytanie pozostaje, co z niemi począć należy: złożenie terazniejszych z godności do niczego nie doprowadzi, gdyż następni nie będą w niczém lepszymi, a kraj cały pod własny wzięć

zarząd, ma to także swoje szczególne trudności, w które w obecnych okolicznościach najmniej wdawać się można.

Francya.

Pisma paryżkie z d. 13. lipca zawierają wyrok, wydany przez sąd parów dnia poprzedniego o godzinie 9. wieczorem, na sprawców i uczestników powstania z d. 12. i 13. maja r. 13. Następująca jest główna treść jego: Barbés skazany jest na śmierć; Marcin Bernard na deportację; Mialon na całe życie na galery; Delsade i Austen na pięć lat, Nougés i Philippet na sześć lat, Roudil, Guilbert i Lemiere na pięć lat ciężkie więzienie. Zaś Martin i Longuet skazani są na pięć lat, Marescal na trzy lata, Walch i Pierné na dwulećnie lekkie więzienie (*emprisonnement*). — Obrażonych Bonnet, Lezarbié'a, Dugasa i Gregoire'go dla braku dowodów uwolniono. — Gdy Barbésowi jeszcze tego samego wieczora woźny sądu parów wyrok śmierci ogłosił, tenże słuchał go z największą obojętnością i zapytał tylko, czy go już nazajutrz tracić mają, ma bowiem wprzód jeszcze kilka listów do napisania.

Według otrzymanej przez listy wiadomości z Paryża z d. 13. lipca o godz. 5. wieczorem, około godz. 1. po południu, w pobliżu pałacu izby deputowanych, która obradowała nad różnemi gałęziami budżetu, zgromadziły się liczne kupy młodych ludzi, po największej części uczniów szkoły lekarskiej i prawa, którzy nieśli prymocowaną na żerdzi tablicę z napisem: »Zniesienie kary śmierci«; lecz rozpędził ich dobytymi szablastami oddział gwardyi municypalnej. Około 30 części band tych udała się przed pałac Luxemburski, gdzie jak wiadomo jest siedzisko sądu parów. Około godz. 5. spokojność zdawała się w ogóle panować, a zbiegowiska te były po większej części rozproszone.

Dziennik *la Presse* nad zastosowaniem kary śmierci do politycznych występów czyni następujące uwagi: »Są dwie potężne przyczyny, które zdaniem naszym sprzeciwiają się wszelkiemu krwawemu traceniu. Po pierwsze przyznać należy, że rewolucja lipcowa nie jest w takim położeniu, ażeby mogła być niemiłosierną dla tych, którzy powstania używają za środek zaprowadzenia swych ideów. Wielki ruch socyalny z r. 1789, aczkolwiek był tak potrzebnym, tak zbawiennym, tak świetnym, popełnił jednak tę niesłuszną, którą historia wiecznie zarzucać mu będzie, że w miejsce rozumu przemoc postawił. Rewolucja lipcowa, sprawiedliwa w swoich zamiarach, odziedziczyła także przez po-

danie cokolwiek z niesłusznosci swój starszej siostry. Ta miała swoje zdobycie Louwru, jak owa zdobycie Bastylli, nieszczęśne zdobycia, w których w latach 1789 i 1830 nie li tylko wyrodne albo krzywoprzysiężne Królestwo, ale niestety może nawet sama władza państwa grób swój znalazła. Wiemy wprawdzie, że wielka jest różnica między walczącymi z 1789 lub 1830 a owymi z 1839; lecz różnica ta jest więcej dla rozumu niż dla oka, a jak mało jest takich ludzi, którzy rozum widział Rząd powtórnie od lat siedmiu zachowywał taką politykę, którą sam się, mimo woli swojej, związał. Mielśmy sprysiężników z królewskiego i cesarskiego pokolenia, którzy również kraj niepokojąc stawali się winą krwi rozlewu, a minister ową litością i owem uczczeniem powodowany, jakie zawsze wielkie nazwiska i wielkie ruiny po sobie zostawiają, nie chciał jednak kary śmierci do wygnania przyłączyć. Jest więc niepodobieństwem dziś być surowym, kiedy się wczoraj było po-błażającym; kiedy się dla jednych było łagodnym, jest jedyny środek sprawiedliwości, ażeby być łagodnym dla wszystkich. Mianowicie w nowszej Francji, która dla ostatnich lat 50 dziejów swoich tylko przez równość przebaczenie może pozyskać, nicnałeży, kiedy się ukoronowanych głów oszczędziło, tracić głowy czapkami nakryte. Trzy ważne przyczyny sprzeciwiałyby się przeto wykonaniu wyroku śmierci: niemożność stania się ostrym dla zwyczajnych winowajców, kiedy się było dla dostojnych winowajców łaskawym; względność, jaką niestety rewolucja lipcowa dla tych bezrozumnych okazywać winna, którzy się jej podrzyżniają; a przedewszystkiem widoczna dla przyszłych wypadków nie-żyteczność kary śmierci.

Izba deputowanych i tego roku, kiedy końca tak długo trwających posiedzeń większa część członków z niecierpliwością oczekuje, w obradach nad budżetem z rzadką szybkością przystępuje do dzieła. Na posiedzeniu z d. 11go lipca głosowano na budżety sprawiedliwości i obrządków religijnych, równie jak na budżet spraw zagranicznych. W czasie krótkich rozpraw nad tym ostatnim budżetem, oświadczył prezydent rady jak najwyraźniej, że traktat z Meksykiem rząd francuzki *pure et simpliciter* ratyfikował. Posiedzenie i z by deputowanych z d. 12go lipca wyłącznie poświęcone było prawom o budżecie ministerstwa publicznego oświecenia.

Na wiadomość o założeniu kolegium arabskiego w Paryżu dla północno-afrykańskich krajowców, Abd-el-Kader wydał ostrą odczwę przeciw wszystkim tym rodzicom, którzy tamże dzieci

swoje posyłają; twierdzi w niej, że Francuzi chcą młodych Arabów do przyjęcia wiary chrześcijańskiej zmusić. Gubernator Oranu wydał ze swojej strony odezwę, w której wieści te zbija.

Szwajcaryja.

Z Zurychu pod dniem 11. lipca donoszą co następuje: »Sejm, który się d. 1. lipca rozpoczął, do dnia 8. pięć posiedzeń odbył. W skutek trzech pierwszych stanęła uchwała dotycząca się spraw kantonu Walii, która przez długo trwający tymczasowy stan kraju bardzo potrzebną się być okazała. Większością głosów (19 z 21), oświadczone niemożność rozdzielenia; nieco mniejszą ilością (14 głosami) przyjęło wniosek kantonu rządzącego, w skutek którego pod opieką Związku, ma być obrana rada konstytucyjna podług ilości ludu, takowa ułożyć ma nową ustawę zasadniczą i ogólnemu zgromadzeniu ludu do przyjęcia przedłożyć. W tej mierze obrano komisję z siedmiu mężów, którzy imieniem Związku wszystko co do rzeczy potrzebne urządzić mają.«

Prussia.

Król zawierzył niemu przez Cesarza Rosyjskiego na dworze swoim nadwyzczajnemu posłowi i pełnomocnemu ministrowi, baronowi Meyendorff, dał d. 13go b. m. w pałacu Charlottenburg wstępne posłuchanie.

Jak pisma pruskie donoszą, roboty około berlińsko-saskiej kolei żelaznej na wszystkich punktach 20-milowej przestrzeni, gdzie nabycie gruntu dotąd nastąpić mogło, raźnie postępują. Można mieć przeto nadzieję, że znaczne pasma tej kolei, jakoto z Köthen do Dessau, i z Berlina do Luckenwalde, a może nawet aż do Jüterbock, już w jesieni roku 1840 do jazdy gotowymi będą.

Kraków.

W doniesieniach urzędowych »Gazety Krakowskiej« z d. 20go b. m. ogłosił Senat rządzący, iż przedsiębiorcy, którzyby się podjął własnym kosztem wystawić teatr w mieście Krakowie według planu i kosztorysu, jaki mu przedstawionym będzie, a który summy 220,000 zł. pol. przechodzić nie ma, zapewnią przywilej wyłącznego przedstawiania wszelkich repertuarów scenicznych w wybudować się mającym gmachu, tudzież dawania w sali reductowej balów maskowych, a to przez przeciąg lat 25 po sobie następujących. Nadto zastrzega mu udzielanie corocznego zasiłku w ilości 13,000 zł. pol. i spłacanie częściowo rzeczonoj summy dla nabycia gmachu na własność. Termin dla zgła-

szających się o to wyznaczony do ostatniego września r. b.

Rossyja.

W celu przyczynienia się do rozszerzenia przemysłu, tudzież do korzystniejszego skierowania gospodarstwa wiejskiego w gubernijach zachodnich Państwa Rossyjskiego, otworzony został w Kijowie, jako środkowem miejscu zawierania wszelkich układów i umów tej części kraju, Kantor Banku Handlowego. (K. W.)

Serbija.

Zagrabska »Gazeta polityczna« z dnia 13. lipca zawiera wiadomość, o zaszłej w Belgradzie śmierci już od dawna chorującego syna Księcia Miłosa, Mijana Obrenowicza, obranego księciem Serbii po abdykacyi jego ojca.

NOWINY LWOWSKIE.

(Nadesłane.)

Nie dawno odbyło się Złote wesele państwa R**** w Sanockiem na Widaczu, o milę od Brzozowa. Sam pan młody ma lat ośmdziesiąt kilka, a panna młoda 65; ale chociaż wiek tak nierówny, przecież on jeszcze żwawy, wesoly, a ona już na staruszkę zgrzybiałą wygląda; dowód, o ileto czułość kobietom zdrowia odbiera, bo życie ich było ciąglęm pasmem nieszczęść. Majątek w wielkiej części pochłoniął trzy razy powtarzany ogień. Z dziewięciorga dzieci — sześciu synów i trzech córek — umarło synów pięciu, szósty zaś księdzem został, w którego domu z wielką świetnością obchodzony był ten obrzęd. Córki powychodziły za mąż, są już z nich wnuki i prawnuki. Wszyscy ci w czasie wesela byli obecni, jakoteż wiele innych osób z familii, ogółem swoich i obcych przeszło 120 osób składało zgromadzenie.

Całe pożycie małżeństwa tego było najprzykładniejsze. Gdy już dzieci doszły do lat, rodzice majątek po między nie rozdzielili, sami zaś kolejno w ich domach przebywali. Kościół znajduje się nie daleko mieszkania. Ksiądz ubrany pontyfikalnie z asystencyją innych księży przybył do domu państwa młodych i tych z całą weselną družyną przodkując im do kościoła wprowadził. Tu ukłękawszy słuchali czytanych psalmów. Następnie przez wnuczkę i prawnuczkę do stopni ołtarza był poprowadzony mąż, a żona przez tegoż samego družbę, starca, który jej przed 50 laty w tém samém znaczeniu asystował.

Koncepsem Jezuitów, których tam kilku było obecnych, dano im w ręce coś na kształt pastoralu, z tą tylko różnicą, że w miejscu za-

krzywienia u góry, był jak to nazywają świat (kula) z krzyżem na wierzchu. Miało to oznaczać, że życiu ludzkiemu krzyże zawsze towarzyszyć muszą, których cierpliwe znoszenie przysze szczęście obiecuje, jak to wyraził ksiądz syn w mowie zakończonej błogosławieństwem. Ale nie mogło być nic więcej rozrzucającego nad ową chwilę, w której tenże syn rozczulony już bardzo, przemówił do nich: »Jako kapłan błogosławie was, a jako syn sam proszę o błogosławieństwo«, i rzuciwszy przedko kapę, upadł do nóg rodzicom, a za nim wszyscy trzej zięciowie, wnuki i prawnuki. — Ścisk był w kościele niezmierny, a zdaje się, iż nie było jednej duszy, którejby łkania słyszeć nie było. R**** dosyć się przytomnie znajdował, lecz sama tak była strudzona i tak osłabła, że ją prawie zaniesiono do domu po skończonym obrzędzie.

Oboje stosowny mieli ubiór: ón dawnym polskim strojem, ona zaś w fałdzistej sukni z tegoż materji wyglądała jak w robionie.

Prócz tańców, których nie było, bawiono się wymienienie przez noc całą, zastawiano wino tak stare jak małżonkowie, i nie zbywało na niczem, jak tylko — na cukrowej wieszerzy.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Targ na woły we Lwowie d. 15. lipca 1839.

Z przypędzonych 75 sztuk wołów w 3 partjach sprzedano rzeźnikom tutejszym i Żydom na koszer, a mianowicie: Schmaje Flug z Przemyśla, 20 sztuk, ważących mięsa 14 a łoju $1\frac{3}{4}$ kamienia, po 94 zr.; Schapse Blüt z Brzeżan, 23 sztuk, ważących mięsa $13\frac{3}{4}$ a łoju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 88 zr.; Fischel Dimand z Rozdołu, 32 sztuk, ważących mięsa $15\frac{1}{2}$ a łoju $2\frac{1}{2}$ kamienia, po 105 zr. w. w.

Dnia 22. lipca 1839:

Z przypędzonych 135 sztuk wołów w 7 partjach, sprzedano rzeźnikom tutejszym i Żydom na koszer, a mianowicie: Leib Kasten z Brzeżan, 26 sztuk, ważących mięsa $16\frac{1}{4}$ a łoju $2\frac{3}{4}$ kamienia, po 121 zr. 15 kr.; Hersch Guttman z Zaleszczyk, 50 sztuk, ważących mięsa 14 a łoju $2\frac{3}{4}$ kamienia, po 102 zr. 30 kr.; Aron Łapagówka z Kamionki, 5 sztuk, ważących mięsa $12\frac{3}{4}$ a łoju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 85 zr.; Izak

Palek z Przemyśla, 8 sztuk, ważących mięsa 14 a łoju $1\frac{3}{4}$ kamienia, po 96 zr. 30 kr.; Fischel Dimand z Rozdołu, 34 sztuk, ważących mięsa $15\frac{1}{4}$ a łoju $2\frac{1}{2}$ kamienia, po 105 zr., i 12 sztuk, ważących mięsa 13 a łoju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 91 zr. w. w.

Od 1go do 15go lipca 1839 przywieziono do Lwowa chleba 1425 cetn. 85 funt., a maki 4896 cetnarów 6 funtów.

Wiedeń d. 21. lipca 1839. Cena w handlu hurtowym utrzymała się i w tym tygodniu, płacono bowiem od cetnara, bez różnicy, czyto wołu galicyjskiego czy węgierskiego, po $39\frac{1}{2}$ do $41\frac{1}{2}$ zr. w. w. Tę samą cenę dawano także p. Missirowi z Botuszan za tegoż 180 sztuk wołów, lecz dotąd ugoda nie nastąpiła. — W Ołomuńcu oczekują na ten targ do 1700 wołów, a gdy zasobów nie ma, to ta cena utrzyma się powinna. Są to wysokie ceny, przy których jednak handlarze zyskują, rzeźnicy zaś straty ponoszą; dla tego największej trzeba użyć przeczności w dostawie wołów, osobliwie gdy granica zostanie otwartą. Podajemy tę uwagę, iż jarmark w Keczkemet jutro się rozpocznie, lecz nie wiele wołów spodziewają się; — obfitsze plony będą z jarmarku peszteńskiego, który 22. sierpnia przypada, dla tego dwa pierwsze targi po tymże jarmarku nie powinny być przepelnione. — Trudność sprzedaży wołów pana Missira z tego pochodzi, iż tenże stanął nie zawiadomiwszy najpierw, i ta okoliczność zmusza nas powtórzyć nasz projekt w Nrze 58 »Gazety« podany, a powszechnie w Nrze 59 tegoż pisma pochwalony, jeżeli dalsze stosunki utrzymać mamy.

Londyn d. 12. lipca 1839. Ceny w przecięciu z ostatniego tygodnia: kwarter pszenicy 67 szyl. 10 den., jęczmienia 38 szyl. 1 den., owsa 27 szyl. 5 den., żyta 47 szyl. 3 den., fasoli 40 szyl. 5 den., grochu 39 szyl. 7 den.

Ceny w przecięciu z ostatnich 6 tygodni: kwarter pszenicy 68 szyl. 10 den., jęczmienia 38 szyl. 7 den., owsa 20 szyl. 11 den., żyta 42 szyl. 9 den., fasoli 40 szyl., grochu 39 szyl. 4 den.

Cło w tym tygodniu: od kwarteru pszenicy 16 szyl. 8 den., jęczmienia 4 szyl. 10 den., owsa 7 szyl. 9 den., żyta 6 szyl. 6 den., fasoli 9 szyl. 6 den., grochu 11 szyl.

(*Preus. Handl. Zeit.*)

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Nr. 30. Rozmaitości.)